

ABVA

**Allmänna
bestämmelser
för brukande av
Arvika kommuns
allmänna vatten- och
avloppsanläggningar**

**Spara handlingen tillsammans med fastighetens
ritnings- och installationshandlingar!**

Begreppsförklaringar

I det följande anges, i de fall ett uttryck kan ha olika betydelser inom olika ämnesområden, uttryckets betydelse inom va-tekniken.

VA-,Va-, va-	Förkortning av vatten och avlopp
Va-verket	Benämning på kommunens va-verksamhet inom förvaltningen KommunTeknik. Vad som i ABVA sägs om va-verket gäller KommunTeknik
Allmän va-anläggning	Med allmän vatten- och avloppsanläggning (allmän va-anläggning) avses anläggning, som har till ändamål att bereda bostadshus eller annan bebyggelse vattenförsörjning och avlopp och som driver av kommunen. Den som driver allmän va-anläggning är anläggningens huvudman.
Avloppsvatten	Gemensamt namn för vatten, i regel förorenat, som avleds i rörledning, dike eller dylikt. Avloppsvatten kan vara spillvatten, dagvatten, drän(erings)vatten eller blandning därav.
Dagvatten (Df=Dagvattenfastighet, Dg=Dagvatten gata)	Vatten som avrinner från ytan av mark, oftast hårdgjord, eller konstruktion, t ex regnvatten, smältvatten, spolvatten, framträngande grundvatten.
Dränvatten	Vatten som avleds i dränerande syfte.
Förbindelsepunkt	Förbindelsepunkt utgör gräns, också juridiskt, mellan fastighetsdel av servisledning och allmän del av servisledning, dvs den punkt där fastighets ledningar kopplas in till allmän va-anläggning.
Dricksvatten	Dricksvatten tjänligt att brukas i hushåll för matlagning, förtäring etc.
Servisledning	Rörledning som sammanbinder fastighets va-installation med allmän va-anläggning.
Spillvatten	I regel förorenat vatten från hushåll, serviceanläggning, industri m m; jfr avloppsvatten.
Va-installation	Inom fastighet belägna anordningar och ledningsnät för vatten och avlopp och som är draget till förbindelsepunkt för allmän va-anläggning.
Verksamhetsområde	Fastställt område inom vilket vattenförsörjning och avlopp har ordnats eller skall ordnas genom allmän va-anläggning.

ABVA 1996

Allmänna bestämmelser för brukande av Arvika kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Bestämmelserna antogs av kommunfullmäktige den 16 december 1996, § 147 att gälla från och med den 1 januari 1997. De ersätter motsvarande bestämmelser, som antogs av fullmäktige den 25 maj 1972 och gällde från och med den 1 juli 1972

Innehåll

Begreppsförklaringar	2
Inledning	4
Den allmänna vatten- och avloppsanläggningen	4
Förbindelsepunkters lägen	5
Inkoppling av fastighets va-installation mm	5
Brukande av den allmänna renvattenanläggningen	6
Brukande av den allmänna avloppsanläggningen	7
Allmänna föreskrifter	9
VA-lagen (1970:244)	11–19

**Lagar, författningar
och föreskrifter**

**Kommunen, genom
KommunTeknik,
sköter den allmänna
va-anläggningen**

**Va-abonment är
vanligtvis
fastighetsägaren**

**Vad ingår i allmän
va-anläggning?**

**Vad ingår i
fastighetens
va-installation?**

Inledning

1 Beträffande fastighetsägares brukande av kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning (va-anläggning) gäller vad som stadgas i lagen den 5 juni 1970 om allmänna vatten- och avloppsanläggningar (samt senare införda ändringar, den senaste med SFS 1996:508), i annan lag eller allmän författning meddelade föreskrifter, samt vad här nedan föreskrivs.

Fastighetsägare är skyldig att rätta sig efter ändringar i och tillägg till dessa allmänna bestämmelser och har enligt 23 § va-lagen rätt att bli underrättad härom på sätt som stadgas i lagen.

2 Kommunen är huvudman för den allmänna va-anläggningen. Förvaltningen av denna handhas under Kommunstyrelsen av KommunTeknik. Vad som i ABVA sägs om va-verket gäller KommunTeknik.

3 Med fastighetsägare avses i dessa allmänna bestämmelser ägare av fastighet inom va-anläggningens verksamhetsområde. Uppgift om verksamhetsområdet finns tillgänglig hos va-verket och länsstyrelsen.

Har va-verket träffat avtal med annan än fastighetsägaren om brukande av anläggningen, gäller för denne jämlikt 3 § va-lagen vad som i lagen och dess allmänna bestämmelser föreskrivs om fastighetsägare.

Med fastighet kan enligt 3 § va-lagen i vissa fall även förstås byggnad eller annan anläggning, som ej tillhör ägaren av marken.

Den allmänna vatten- och avloppsanläggningen

4 Den allmänna va-anläggningen består av vattenverk, avloppsreningsverk, reservoarer, pumpstationer ledningsnät samt andra anordningar, som erfordras för att tillgodose anläggningens ändamål. I ledningsnätet ingår allmänna delar av servisledning fram till förbindelsepunkter som va-verket bestämt för varje fastighet.

Va-verket ombesörjer och bekostar såväl utförande som drift, underhåll och förnyelse av den allmänna anläggningen inom fastställt verksamhetsområde.

Fastighets va-installation utgörs av de ledningar som för fastigheten dragits från förbindelsepunkterna. I installationen ingår även anordningar som förbundits med sådan ledning.

Fastighetsägaren ombesörjer och bekostar såväl utförande som drift, underhåll och förnyelse av fastighetens va-installation.

Anordning som erfordras endast för en eller några få fastigheter, t ex anordning för tryckstegring, uppfordring eller brandförsvar, bekostas av vederbörande fastighetsägare eller av berörd verksamhet om ej va-verket bestämt annat.

Förbindelsepunkters lägen

5 För fastighet vars va-installation skall kopplas till den allmänna anläggningen bestäms förbindelsepunkternas lägen av va-verket och meddelas fastighetsägaren skriftligen.

För fastigheter som är inkopplade till den allmänna anläggningen är förbindelsepunkterna belägna på befintliga ledningar, vanligtvis 0,3 m utanför fastighetens gräns. För va-installation kopplad till allmänna ledningar belägna inom fastighet, är förbindelsepunkten 2 m från allmänna ledningen. Va-verket kan dock ha meddelat annat läge. I sådant fall delsträcka av servisledning innanför förbindelsepunkt med läge som ovan angivits ingått i den allmänna va-anläggningen, överlåter kommunen utan vederlag sådan delsträcka till berörd fastighetsägare.

Inkoppling av fastighets va-installation m m

6 Fastighetsägare som vill bruka den allmänna anläggningen skall göra anmälan om detta hos va-verket. Anmälan skall göras på fastställt formulär och vara åtföljd av erforderliga ritningar. I förekommande fall bifogas medgivande av den vars rätt berörs av anmälan.

Inkoppling av två eller flera fastigheters va-installationer till den allmänna anläggningen genom servisledningar som är gemensamma för fastigheterna får endast ske om detta medges skriftligen av va-verket.

7 Är fastighetsägaren berättigad att bruka anläggningen, drar va-verket fram ledningar till förbindelsepunkterna för vatten och avlopp. Verket bestämmer ledningarnas antal, dimensioner, lägen och utförande.

Verket är enligt 8 § va-lagen i vissa fall berättigat till anstånd med arbetets utförande.

Begär fastighetsägare att ny förbindelsepunkt skall upprättas i stället för redan befintlig och va-verket efter ansökan medger detta, är fastighetsägaren skyldig bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinnes skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels bortkoppling av den tidigare servisledningens allmänna del.

Finner va-verket det påkallat att upprätta ny förbindelsepunkt i stället för och med annat läge än den befintliga är va-verket skyldigt att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och inkoppling av denna med det avdrag som befinnes skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

8 Inkoppling av fastighetens va-installation till den allmänna anläggningen verkställs enligt va-verkets bestämmande. Avgift enligt taxa skall vara erlagd innan inkoppling verkställs.

Förbindelsepunkt utgör gräns för vem som ansvarar för respektive ledningar

Hur gör man om man vill ansluta sig till den kommunala va-anläggningen?

Servisanmälan

Ny förbindelsepunkt ...

... om fastighetsägaren begär det

... om KommunTeknik begär det

Va-verket utför inkopplingar

Brukande av den allmänna dricksvattenanläggningen

Vattnets kvalitet, tryck och mängd

9 Va-verket levererar vatten till fastighet, vars ägare har rätt att bruka den allmänna anläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för brukande.

Va-verkets leveransskyldighet avser endast vatten för hushållsändamål. Verket garanterar inte att visst vattentryck alltid upprätthålls eller att viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Vatten får utnyttjas för värmeutvinning endast om va-verket efter ansökan medger detta. Vattenfilter får inte installeras utan särskilt tillstånd från va-verket.

Man måste ransonera vattnet om KommunTeknik beslutar detta

10 Va-verket har rätt att begränsa eller avbryta vattenleveransen när verket finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör va-verkets egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägare skyldig att reducera sin vattenförbrukning enligt va-verkets anvisningar.

Vid planlagt leveransavbrott lämnar va-verket på lämpligt sätt meddelande om detta.

Vattenmätare

11 Fastighetsägare är betalningsskyldig för allt vatten som tillförts fastighetens va-installation.

Vattenförbrukning hos fastighetsägare fastställs genom mätning, om inte va-verket bestämmer annat.

Vattenmätare tillhandahålls av va-verket och förblir verkets egendom. Verket bestämmer antalet mätare och vilken slag av mätare, som skall användas. Fastighetsägaren skall bekosta erforderliga anordningar för uppsättning av mätare och sammankoppling med installationen i övrigt.

KommunTeknik har rätt att komma in i fastigheten för att se till vattenmätaren

12 Mätarens plats skall vara godkänd av va-verket, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensamt har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren. För dessa åtgärder liksom för avläsning skall fastighetsägaren lämna va-verket fritt och obehindrat tillträde till mätarplatsen.

Fastighetsägaren måste vårda vattenmätaren

13 Fastighetsägare skall vårda mätaren väl och skydda den mot frost och åverkan samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig värmepåverkan.

Fastighetsägare som önskar att vattenmätaren tillfälligt tas ned på grund av frostrisk eller annan orsak skall anmäla detta till va-verket, som mot ersättning enligt taxa tar ned och åter sätter upp mätaren.

Det åligger fastighetsägare att omgående anmäla om mätaren skadats eller slutat fungera.

14 Antas mätaren utvisa annan förbrukning än den verkliga låter va-verket undersöka mätaren, om verket finner det nödvändigt eller fastighetsägaren begär det. Undersökningen skall bekostas av fastighetsägaren, om denne begärt undersökningen och mätaren godkänts. I annat fall bekostar va-verket undersökningen.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning av ackrediterat kontrollorgan eller laboratorium i enlighet med Boverkets föreskrifter BFS 1994:26.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har va-verket rätt att uppskatta förbrukningen.

Har felvisningen överskridit vad som anges i gällande bestämmelser skall den vattenmängd som ligger till grund för debiteringen justeras därefter.

Fastighetsägare, som inte godtar verkets beslut efter genomförd undersökning eller verkets uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan i den ordning va-lagen stadgar eller på annat sätt som parterna enas om.

Brukande av den allmänna avloppsanläggningen

15 Va-verket tar emot avloppsvatten från fastighet, vars ägare har rätt att bruka den allmänna avloppsanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för brukandet.

Avloppsvatten kan bestå av spillvatten, kylvatten, dagvatten och dränvatten eller blandning därav.

Va-verket är inte skyldigt att ta emot spillvatten vars beskaffenhet i väsentlig mån avviker från hushållspillvatten. Verket är inte heller skyldigt att ta emot avloppsvatten som med större fördel kan avledas på annat sätt.

Vatten som utnyttjas för värmeåtervinning får avledas till den allmänna avloppsanläggningen endast om va-verket efter ansökan medger detta.

16 Va-verket har rätt att tillfälligt begränsa fastighetsägares möjlighet att bruka avloppsanläggningen när verket finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada, allvarlig miljöskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör va-verkets egna eller därmed förbundna anläggningar.

17 Spillvatten får inte tillföras allmän ledning som är avsedd att uteslutande avleda dag- och dränvatten. Med spillvatten likställs i denna punkt allt avloppsvatten som va-verket bedömer skall avledas till spillvattenledning.

Dag- och dränvatten får inte tillföras allmän ledning som inte är avsedd för sådant vatten, om inte va-verket av särskilda skäl medgivit undantag.

Om man tror att vattenmätaren visar fel

Vad är avloppsvatten?

Begränsning av avloppsutsläppet

Rätt avlopp till rätt rör!

LOD är Lokalt Omhändertagande av Dagvatten

Fastighetsägaren måste ändra sitt dag- och dränvattenavlopp om KommunTeknik kräver detta

Vår natur kräver allas respekt

Det här får inte släppas ut i naturen och inte heller i avloppet!

Rapportera omedelbart om olycksfall händer

Ingen avfallskvarn

Särskild tömning av bensin-, olje-, fettavskiljare m fl anordningar

Va-verket är inte skyldigt att ta emot dag- och dränvatten från fastighet, för vilken avledning av sådant vatten med större fördel kan ske på annat sätt. I vissa fall kan avledning till LOD-anläggning innebära sådan fördel. Med dag- och dränvatten likställs allt avloppsvatten som va-verket bedömer inte skall avledas till spillvattenförande ledning.

Avleds dag- och dränvatten från fastighet till spillvattenförande ledning får fortsatt tillförsel av sådant vatten inte ske, sedan särskild förbindelsepunkt för ändamålet upprättats och fastighetsägaren underrättats därom. Va-verket bestämmer tidrymd inom vilken tillförseln skall ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd med avbrytandet av tillförseln kan medges av va-verket om särskilda skäl föreligger.

Har särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten inte upprättats, kan va-verket ändå förbjuda dittills tillåten tillförsel av sådant vatten till spillvattenförande ledning. Förutsättningarna härför är dels att avledning kan ske ändamålsenligt på annat sätt, dels att va-verket i skälig omfattning ersätter fastighetsägaren hans kostnader för erforderlig omläggning.

Dag- och dränvatten från fastighet, som nyinkopplas till den allmänna anläggningen, får inte tillföras annan ledning än den va-verket bestämmer.

18 Fastighetsägare får inte tillföra den allmänna avloppsanläggningen vätskor, ämnen eller föremål som kan skada ledningsnätet, inverka skadligt på ledningsnätets funktion eller på reningsprocessen i avloppsreningsverk eller på annat sätt medföra skada eller olägenhet. Va-verket föreskriver villkor med för kommunen gällande gränsvärden för föroreningar som grund.

Fastighetsägare får i enlighet härmed inte släppa ut lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd eller sura, frätande eller giftiga vätskor och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning eller explosion. Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45 C får inte tillföras i förbindelsepunkten.

Oavsiktligt utsläpp av ovan nämnda slag skall ofördröjligen anmälas till va-verket.

Värmeuttag ur avloppsvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av va-verket levererade renvattnet.

Fastighetsägare är skyldig att göra anmälan om verksamhet som kan inverka på avloppsvattnets beskaffenhet, se punkt 20.

Avfallskvarn får inte installeras utan tillstånd från va-verket. Fettavskiljare skall alltid installeras, om behov därav föreligger, så att fett inte kommer ut i avloppsnätet.

Bensin-, olje- och fettavskiljare, slamrännor samt sand- och slamfång i gårdsbrunnar o d skall tillses regelbundet och tömmas så ofta, att de alltid fyller avsedd funktion. Om så ej sker har Va-verket rätt att bestämma tömningsintervall.

Mot ersättning skall bensin-, olje- och fettavskiljare samt slamrännor tömmas av kommunen eller för verksamheten godkänd entreprenör.

19 Va-verket kan medge utsläpp i den allmänna avloppsanläggningen av avloppsvatten som i väsentlig mån har annan sammansättning än hushållspillvatten vad gäller arten eller halten av ingående ämnen. Va-verket föreskriver därvid villkor med för kommunen gällande gränsvärden och föroreningar som grund. Lämnas sådant medgivande kan särskilda avgifter tas ut enligt taxa eller avtal.

20 Fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter fastighet till annat än bostadsändamål är skyldig att informera va-verket om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos avloppsvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren skall bekosta de provtagningar och analyser som va-verket finner vara nödvändiga för kontroll av avloppsvattnet.

Va-verket har rätt att fordra att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på avloppsvattnets beskaffenhet och företar kontroll av vattnet genom provtagningar och analyser. Va-verket i samråd med Miljöskyddskontoret anger hur journalföring och provtagningar skall göras.

21 Fastighetsägare som brukar eller avser att bruka den allmänna avloppsanläggningen och som avser att ansöka om prövning av avloppsutsläpp enligt miljöskyddslagstiftningen skall samråda med va-verket.

Allmänna föreskrifter

22 Fastighetsägare, som brukar den allmänna va-anläggningen, är skyldig att väl sköta och underhålla va-installationen och bruka den så att skada eller olägenhet för va-verket såvitt möjligt undviks.

Fastighetsägare ansvarar för att allt installationsarbete, även sådant som inte kräver bygglov, anordnas och utföres så att det fyller kraven enligt Boverkets Byggregler 94, BBR 94, BFS 1993:57.

Va-verket har enligt 20 § va-lagen rätt att undersöka va-installationen och dess brukande.

23 Fastighetsägares avgiftsskyldighet till va-verket regleras i för va-anläggningen gällande taxa fastställd av kommunfullmäktige.

24 Avviker fastighets va-förhållanden påtagligt från vad som gäller flertalet fastigheter, har va-verket rätt att träffa avtal med ägare till sådan fastighet om särskilda villkor för brukande av va-anläggningen.

25 Fastighetsägare skall på begäran lämna va-verket erforderliga uppgifter för avgiftsberäkning. Dessutom skall fastighetsägaren utan anmodan anmäla sådan ändring av va-installationen eller annat förhållande, som enligt taxan kan inverka på avgiftsberäkningen.

Tillstånd fordras för annat än normalt hushållsavlopp

Särskilda regler för fastighet som används till annat än bostad

Industrier m fl måste samråda med KommunTeknik

Skötsel av va-installation

Inspektion av va-installation

Taxa

Särskilt avtal

Anmäl ändringar till KommunTeknik

Anmäl ägarbyte

KommunTeknik har rätt att stänga av vattnet om fastighetsägaren inte betalar

26 Ägare av fastighet, för vilken avgiftsskyldighet föreligger, skall utan dröjsmål skriftligen underrätta va-verket när fastigheten övergår till ny ägare samt uppge den nye ägarens namn, adress och tillträdesdag.

27 Försummar fastighetsägare att betala va-avgift eller att i annat hänseende iakttaga vad som åligger honom och är försummelsen väsentlig har va-verket rätt att stänga av eller begränsa vattentillförseln till fastigheten. Avstängning kan ske om rättelse inte kunnat åstadkommas genom anmaning och avstängningen inte medför sanitär olägenhet.

Fastighetsägaren skall ersätta va-verket kostnaden för såväl avstängning som inkoppling.

Va-lagen

Lag(1970:244) om allmänna vatten- och
avloppsanläggningar. Lydelse 1997-12-01.

Inledande bestämmelser

Vad är en allmän va-anläggning?

1§ Med allmän vatten- och avloppsanläggning (allmän va-anläggning) avses anläggning, som har till ändamål att bereda bostadshus eller annan bebyggelse vattenförsörjning och avlopp och som drives av kommunen eller, om den drives av annan, förklaras för allmän enligt 31 §.

Den som driver allmän va-anläggning är anläggningens huvudman.

Kommunen är skyldig att ordna allmän va-anläggning

2§ Behöver med hänsyn till hälsoskyddet vattenförsörjning och avlopp för viss befintlig eller blivande bebyggelse ordnas i ett större sammanhang, skall kommunen sörja för eller tillse, att allmän va-anläggning kommer till stånd så snart det kan ske.

Länsstyrelsen kan vid vite ålägga kommunen att fullgöra skyldighet enligt första stycket.

Fastighetsägare va-abonnet

3§ Bestämmelserna i 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) om vem som i vissa fall skall anses som ägare av fastighet gäller också vid tillämpningen av denna lag.

Har huvudman för allmän va-anläggning träffat avtal med annan än fastighetsägare om brukande av anläggningen, gäller för denne vad som i lagen föreskrives om fastighetsägare.

När omständigheterna föranleder det tillämpas bestämmelse om fastighet i denna lag på byggnad eller annan anläggning, som ej tillhör ägaren till marken. Vad som i lagen föreskrives om ägare av fastighet skall därvid gälla anläggningens ägare.

Verksamhetsområde

Verksamhetsområdets omfattning

4§ Allmän va-anläggnings verksamhetsområde är det område, inom vilket vattenförsörjning och avlopp har ordnats eller skall ordnas genom anläggningen.

Verksamhetsområdet skall vara fastställt till sina gränser. Det får ej omfatta vissa av de fastigheter som ingår i sådan samfällighet för va-frågor som bildats i särskild ordning.

Kommunen bestämmer verksamhetsområdet

5§ Huvudman för allmän va-anläggning bestämmer anläggningens verksamhetsområde med tillämpning av denna lag och föreskrift som meddelats med stöd av lagen.

6§ På begäran av kommun kan länsstyrelsen föreskriva att allmän va-anläggnings verksamhetsområde skall omfatta sådan del av kommunen, för vilken vattenförsörjning och avlopp ej kan med större fördel ordnas på annat sätt. Önskar huvudman, att verksamhetsområdet för hans va-anläggning skall omfatta område som ingår eller avses ingå i verksamhetsområdet för annan befintlig eller planerad allmän va-anläggning, skall Länsstyrelsen, om överenskommelse ej kan

träffas, bestämma till vilken anläggning området skall hänföras.

7§ Huvudman för allmän va-anläggning skall meddela länsstyrelsen vad han bestämt om anläggningens verksamhetsområde. Försummas det, kan länsstyrelsen vid vite ålägga huvudmannen att fullgöra vad som åligger honom.

Uppgift om allmän va-anläggnings verksamhetsområde skall finnas tillgängligt hos länsstyrelsen.

Brukningsrätt och avgiftsskyldighet

8§ Huvudman för allmän va-anläggning är skyldig att låta ägare av fastighet inom anläggningens verksamhetsområde bruka anläggningen, om fastigheten behöver anordningar för vattenförsörjning och avlopp samt behovet ej kan med större fördel tillgodoses på annat sätt.

Huvudmannen är dock berättigad till det anstånd med utförandet av de för brukandet nödvändiga arbetena som behövs för att samordningen med andra arbeten ej skall väsentligt försvåras. Huvudmannen är, trots bestämmelserna i första stycket, inte skyldig att låta en fastighet kopplas till en allmän va-anläggning innan engångsavgift enligt 27 § har betalats eller, om avgiften skall fördelas, innan godtagbar säkerhet ställts.

9§ Ägare av fastighet inom en allmän va-anläggnings verksamhetsområde skall betala avgifter till huvudmannen, om fastigheten behöver anordningar för vattenförsörjning och avlopp samt behovet inte kan med större fördel tillgodoses på annat sätt än genom anläggningen. För obebyggd fastighet, som enligt en detaljplan är avsedd för bebyggande, skall om inte särskilda skäl föranleder annat, behovet av anordningar för vattenförsörjning och avlopp bedömas som om fastigheten var bebyggd enligt planen.

Avgiftsskyldighet inträder, när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt som anges i 13 § och underrättat fastighetsägaren därom.

10§ Utöver vad som följer av 9 § har huvudmannen för en allmän va-anläggning rätt att av ägare till sådan fastighet inom en detaljplan som är avsedd för bebyggande ta ut avgift för att vatten från allmänna platser inom planområdet avleds genom anläggningen

Avgift får inte tagas ut innan åtgärder för avledandet blivit utförda.

11§ Ny ägare av fastighet svarar ej gentemot huvudman för avgift som förfaller till betalning före tillträdesdagen.

Alla inom verksamhetsområdet har rätt att ansluta sig

Alla abonnenter är skyldiga att betala

Obebyggd fastighet kan räknas som bebyggd

Avgifter för allmän plats

Inte betala tidigare ägares skulder

Anläggningen

Va-anläggningar
måste vara
miljövänliga och
vara anpassade
till gällande
bestämmelser

12§ En allmän va-anläggning skall utföras och drivas så att den uppfyller de krav som från miljö- och hälsoskyddssynpunkt skall tillgodoses. Den skall vara försedd med de anordningar som krävs för att den skall fylla sitt ändamål och tillgodose skäliga anspråk på säkerhet. Om för viss bebyggelse anordningar behövs endast för vattenförsörjning eller för avlopp, skall anläggningen avpassas efter detta.

En allmän va-anläggning får inte inrättas i strid mot detaljplan, områdesbestämmelser eller andra bestämmelser för markens bebyggande eller så att ändamålsenlig bebyggelse eller lämplig planläggning försvåras. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Så länge en allmän va-anläggning behövs skall huvudmannen underhålla anläggningen och i övrigt se till att den på tillfredsställande sätt fyller sitt ändamål.

Kommunen
upprättar
miljökonsekvens-
beskrivning

12a§ När en allmän va-anläggning eller en utvidgning av en sådan planeras skall, om anläggningen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, huvudmannen upprätta en miljökonsekvensbeskrivning som möjliggör en samlad bedömning av den inverkan anläggningen har på miljön, hälsan och hushållningen med naturresurserna.

Förbindelse-
punktens läge

13§ Det åligger huvudman för allmän va-anläggning att för varje fastighet som avses i 9 § bestämma punkt, där inkoppling av fastighetens ledningar till anläggningen skall ske (förbindelsepunkt). Sådan punkt skall, om ej särskilda skäl föranleder annat, vara belägen i fastighetens omedelbara närhet. Uppgift om punktens läge skall lämnas fastighetsägaren inom sådan tid som är skälig med hänsyn till dennes intresse att kunna planera för fastighetens utnyttjande.

Rännstensbrunnar
ingår ej i allmän
va-anläggning

14§ I allmän va-anläggning ingår sådana ledningar och andra anordningar fram till förbindelsepunkterna som tillhör huvudmannen.

Rännsten, rännstensbrunn och ledning som förbinder sådan brunn med allmän avloppsledning samt vägdike ingår ej i allmän va-anläggning.

Inlösen av va-anordningar m.m.

Överlåtelse av
va-installation

15§ Finns för fastighet som avses i 9 § anordning för vattenförsörjning eller avlopp som kan användas för den allmänna va-anläggningen, är ägaren av anordningen skyldig att på begäran av huvudmannen låta den införas med anläggningen mot skälig ersättning.

16 § Anordning för vattenförsörjning eller avlopp, som blir onyttig till följd av att allmän va-anläggning kommer till stånd eller utvidgas, skall ersättas av huvudmannen i den mån det är skäligt med hänsyn till anordningens art, ålder och skick, den fördel ägaren får av den allmänna va-anläggningen och övriga omständigheter.

Va-installation

17 § Med va-installation förstås ledning som för fastighet dragits från förbindelsepunkt samt anordning som förbundits med sådan ledning.

18 § Regler om beskaffenhet av va-installation och utförande av installationsarbete finns i plan- och bygglagen (1987: 10) och med stöd av nämnda lag meddelade föreskrifter.

19 § Huvudman får ej meddela föreskrift i fråga som avses i 18 § eller om vem som har rätt att utföra installationsarbete.

20 § När det behövs, får huvudman låta undersöka va-installation och dess brukande.

Brukande av allmän va-anläggning

21 § En allmän va-anläggning skall brukas så att det inte uppkommer olägenhet för huvudmannen eller annan samt så att det inte uppstår svårigheter för huvudmannen att uppfylla kraven från miljö- och hälsoskyddssynpunkt eller att i övrigt uppfylla sina åliggande enligt lag eller annan författning eller enligt avtal.

22 § Huvudman för allmän va-anläggning meddelar allmänna bestämmelser för anläggningens brukande. Fastighetsägares möjlighet att utnyttja anläggningen för dess ändamål får ej genom sådana bestämmelser oskäligt begränsas eller försvåras.

23 § Om huvudmannen ändrar gällande bestämmelser, skall berörda fastighetsägare skriftligen underrättas om ändringens innebörd och tidpunkten för ikraftträdandet i skälig tid innan ändringen träder i kraft. Motsvarande gäller när huvudmannen i annat avseende ändrar förutsättningarna för va-anläggningens brukande.

Va-anordning som ej längre behövs

Vad är va-installation?

Va-installations beskaffenhet, PBL

Inspektion av va-installation

(ABVA) Allmänna bestämmelser för va-anläggningens brukande

Ändringar i ABVA meddelas fastighetsägare

Avgifter och taxa

**Avgifter får
ej ge vinst**

24 § Avgifter som huvudman för allmän va-anläggning tager ut får ej överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för anläggningen.

25 § Avgifter enligt 10 § får ej överskrida huvudmannens kostnad för att vatten genom anläggningen avleds från allmänna platser inom det område varom är fråga. I den mån omfattningen av platserna uppenbarligen överstiger områdets eget behov, skall kostnaden bäras av den som svarar för att platserna ställs i ordning och underhålls.

**Avgifter skall
fördelas efter
skälig och
rättvis grund**

26 § Avgiftsskyldighet skall fördelas mellan fastigheterna efter skälig och rättvis grund. Om kostnaden för en viss fastighets eller vissa fastigheters vattenförsörjning eller avlopp på grund av särskilda förhållanden i beaktansvärd omfattning avviker från vad som i övrigt gäller inom verksamhetsområdet, bestäms engångsavgift med hänsyn till dessa skillnader.

Om det med hänsyn till vattenförsörjningen, till behovet av en tillfredsställande avloppsrening eller av andra skäl under en viss mindre del av året behövs särskilda åtgärder av säsongsbetonad karaktär vid en allmän va-anläggning får periodiska avgifter för den delen av året bestämmas med tillämpning av en taxenivå som är högst dubbelt så hög som den som tillämpas för huvuddelen av året.

**Engångsavgift
kan tas ut**

27 § Avgift skall utgå enligt taxa som huvudman utformar i överensstämmelse med de grunder som anges i 24-26 §. Avgift kan utgå som engångsavgift och som periodiska avgifter.

**Möjligt fördela
betalning
på flera år**

Engångsavgift får ej sättas högre än att den svarar mot fastighetens andel i kostnaden för den allmänna va-anläggningens utförande. Uppgår engångsavgift till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, skall, om fastighetens ägare begär det samt godtagbar säkerhet ställes, avgiften fördelas på årliga inbetalningar under viss tid, högst tio år.

Avgift skall betalas vid anfordran. På obetalt belopp utgår ränta enligt 6 § i räntelagen (1975:635) från dagen för anfordran.

Skall engångsavgift fördelas på årliga inbetalningar, utgår ränta enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall utgå enligt tredje stycket.

Äldre räntebestämmelser i 27 § gäller dock fortfarande i fråga om ränta för tid före 1 januari 1977. Har skyldighet att utge ränta uppkommit före denna tid, gäller äldre bestämmelser även för tiden därefter.

Avtal om va-frågor

28 § Huvudman kan träffa avtal med fastighetsägare om sådan va-fråga som ej regleras i allmänna bestämmelser eller taxa.

Särskilda avtal kan träffas

Skadeståndsskyldighet m.m.

29 § Har huvudman eller fastighetsägare överskridit sin rätt eller åsidosatt sin skyldighet i förhållande till den andre, skall han återställa vad som rubbats eller fullgöra vad som eftersatts samt ersätta skadan.

Skadestånd

29a § Om avgift har betalats för utförande av en allmän va-anläggning enligt denna lag eller enligt motsvarande äldre bestämmelser, är kommunen skyldig att betala tillbaka avgiften i den mån skada uppkommer för ägaren av fastigheten genom att han, på grund av att bygglov vägras, inte kan använda fastigheten så som förutsattes när avgiften betalades.

Återbetalning av anslutningsavgift

Kommunen är också skyldig att betala ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den dag fastighetsägaren betalade avgiften.

Avstängning av vattentillförsel

30 § Försummar fastighetsägare att betala avgift som avses i denna lag eller att i annat hänseende iakttaga vad som åligger honom och är försummelsen väsentlig får huvudmannen stänga av vattentillförseln till fastigheten, om han ej genom anmaning har kunnat åstadkomma rättelse och avstängning kan ske utan att sanitär olägenhet uppkommer. Kostnad för avstängningsåtgärd får påföras fastighetsägaren.

Avstängning vid ej betalda va-avgifter

Särskilda bestämmelser om vissa va-anläggningar

31 § Va-anläggning, som drives eller skall drivas av annan än kommun, kan på ansökan av denne förklaras för allmän av länsstyrelsen, om det finns behov av anläggningen från hälsoskyddssynpunkt eller från annan allmän synpunkt.

Annan huvudman än kommunen

Kommunen utser tillsynsman för allmän va-anläggning under annan huvudman

För bifall till ansökningen fordras att berörd kommun tillstyrkt denna och att sökanden såväl i ekonomiskt avseende som i övrigt har förutsättningar för att fullgöra uppgiften som huvudman för anläggningen.

Länsstyrelsen kan bestämma visst område, utöver vilket anläggningens verksamhetsområde ej får utsträckas.

32 § Har va-anläggning förklarats för allmän enligt 31 §, får kommunen, inom vars område anläggningen har sitt verksamhetsområde, utse tillsynsman för anläggningen. Tillsynsman har tillträde till alla delar av anläggningen. Han får granska räkenskaper och övriga handlingar rörande denna. Han avger årligen berättelse över sin tillsyn till kommunen.

Förhållande som påkallar ingripande av en länsstyrelse, den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet eller någon annan myndighet skall av tillsynsmannen anmälas till kommunen.

Syssloman tillsättes i vissa fall

33 § Kan med skäl antagas, att huvudman för va-anläggning som förklarats för allmän enligt 31 § åsidosätter viss eller vissa fastigheters intresse eller annars driver anläggningen på mindre lämpligt sätt, kan länsstyrelsen förordna syssloman att i huvudmannens ställe och för hans räkning driva anläggningen.

Syssloman kan entledigas av länsstyrelsen, när förhållandena föranleder det. Syssloman har rätt till arvode av huvudmannen. Länsstyrelsen bestämmer arvodets belopp.

Tystnadsplikt

34 § Den som deltar eller har deltagit i undersökning enligt 20 § får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han därvid har fått veta om enskildas affärs- eller driftförhållanden. Vad nu har sagts gäller även syssloman med avseende på vad han har erfarit på grund av sitt uppdrag.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100).

Prövning av va-frågor

35 § Ärende, som enligt 2, 6, 7, 31 eller 33 §§ skall handläggas av länsstyrelse, tas upp av länsstyrelsen i det län, där va-anläggningen har eller skall ha sitt verksamhetsområde eller huvuddelen av detta. Länsstyrelsen kan vid behov anlita sakkunnig. Den sakkunnige har rätt till ersättning med belopp, som länsstyrelsen bestämmer. Huvudmannen för den va-anläggning som ärendet rör betalar ersättningen. Om ärendet inte avser befintlig eller planerad anläggning, betalas ersättningen av kommunen. Länsstyrelsens beslut enligt 7 eller 33 § eller om ersättning till sakkunnig som avses i andra stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Länsstyrelsens beslut kan överklagas

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammar-rätten. Annat beslut av länsstyrelsen enligt denna lag får överklagas hos regeringen.

36 § Mål som anges i 37 § prövas av statens va-nämnd. Bestämmelser om nämnden finns i lagen (1976:839) om statens va-nämnd.

37 § Va-nämnden prövar mål angående inlösen eller ersättning enligt 15 eller 16 §, mål enligt 29 a § återbetalning samt mål som rör tvist mellan huvudman och fastighetsägare om

1. rätt att bruka allmän va-anläggning eller skyldighet att genom avgift bidra till kostnaderna för sådan anläggning,
2. tillämpning eller tolkning av allmänna bestämmelser eller taxa,
3. giltigheten, beståndet eller rätta innebörden av avtal mellan huvudman och fastighetsägare,
4. villkor för brukande av allmän va-anläggning i den mån allmänna bestämmelser och taxa ej är tillämpliga samt avtal ej kunnat träffas,
5. fordran på avgift till huvudman för allmän va-anläggning,
6. skadestånd eller annan påföljd enligt 29 eller 30 § 7. annan va-fråga, som avses i denna lag.

38 § Talan om återbetalning enligt 29 a § skall väckas inom två år från det att beslutet på vilket talan grundas vann laga kraft. Talan får dock väckas senare, om skadan inte rimligen kunde förutses inom angiven tid.

39-54 §§ Paragraferna upphört att gälla enligt SFS 1976:842.

**Statens va-nämnd
domstolen för
va-frågor**

**Statens va-nämnd
prövar**

Övergångsbestämmelser

1. Denna lag (1970:244) träder i kraft den 1 juli 1970. Genom lagen upphäves lagen (1955:314) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar.

2. Den nya lagen äger motsvarande tillämpning på vatten- och avloppsanläggning, som är eller förklarats för allmän enligt den äldre lagen. I fråga om sådan anläggning gäller dock punkterna 3-6 nedan.

5. Bestämmelse som huvudman meddelat med stöd av äldre författning och som rör beskaffenheten av ledningar för vattenförsörjning och avlopp med tillbehör eller utförandet av installationsarbeten skall tillämpas till dess regler som avses i 18 § nya lagen trätt i kraft.

9. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till föreskrift, som ersatts genom bestämmelser i denna lag, tillämpas i stället den nya bestämmelsen (Här uteslutna övergångsbestämmelser införda i 1975 års lagedition.)

Denna lag (1993:417) träder i kraft den 1 juli 1993.

Denna lag (1992:1542) träder i kraft den 1 januari 1994 enligt SFS 1993:1646

Denna lag (1995:19) träder i kraft den 1 april 1995. Beslut som har meddelats före ikraftträdandet överklagas enligt äldre bestämmelser.

Denna lag (1996:508) träder i kraft den 1 juli 1996.

